

COMEDIANS NIGEL WILLIAM EN HAN COUCKE BUIGEN ZICH OVER DE VERKIEZINGEN

‘Humor mag in Vlaanderen niet gevaarlijk zijn’

Ze zijn minder talrijk dan je denkt, comedians die het over politiek hebben. En dan wordt hen soms ook nog de mond gesnoerd. Nigel Williams en Han Coucke weten er alles van.

KAREL MICHIELS

Nigel Williams is gefrustreerd. Niet ongewoon voor een stand-up-comedian die vaak zijn beste grappen puurt uit een instinctieve boosheid om wat hij rond zich ziet gebeuren. Maar nu is de nieuwsdienst van de VRT, of toch de stille politieke kracht achter de openbare omroep de bron van zijn frustratie. De afspraak was dat Williams voor de verkiezingsshow zondag een paar filmpjes zou maken, maar nadat hij zich 'geout' had als aanhanger van de PvdA werd zijn bijdrage plots afgevoerd. 'Ik heb al twintig jaar dezelfde dokteres, iemand van Geneeskunde voor het Volk. Ze vroeg onlangs of ik voor haar zou stemmen. Ja, natuurlijk ga ik voor haar stemmen. Een paar dagen later zie ik plots een pamflet van de PvdA met mijn hoofd erop en dat van negen andere bekende Antwerpenaars. 'Wij steunen Peter Mertens.' Voor de VRT reden genoeg om onze samenwerking meteen stop te zetten. We waren aan het opnemen in Zwijndrecht, de regisseur kreeg een telefoontje en onmiddellijk begonnen ze hun materiaal in te pakken.'

'Dat pamflet was een ludiek antwoord op de campagne van Patrick Janssens zes jaar geleden. In de mail die ik van de VRT heb gekregen, stond dat ik op de lijst zou staan van de PvdA, maar dat is dus niet het geval. Ik stem altijd voor kleine partijen, zeker als ze de kleine man verdedigen.'

Coucke: 'De angst is groot. Er is duidelijk sprake van een linkse onderstroom in de maatschappij en die moet blijkaar afgestopt worden.'

Williams: 'Ik geef Rik Torfs niet vaak gelijk, maar vorige week heeft hij in deze krant een column geschreven over de rancuneuze kant van de Vlamingen en daar kon ik me helemaal in vinden. "We krijgen je nog wel te pakken, manneke!" En dan vallen er plots een paar geplande optredens weg.'

'Vitalski heeft het ook meegeemaakt, met de show *Mijn leven*

met Yves Leterme, en die ging dan nog niet over Leterme zelf. Amerikaanse satire als *The daily show* vinden we fantastisch, maar als je zoiets hier doet, gaat je kop eraf, omdat onze politici zo rancuneus zijn en omdat de tv-makers geen lef hebben.'

Coucke: 'Ik heb met Han solo (*'de eerste extreemrechtse comedian van Vlaanderen'*, het succesvolle typetje van Coucke, red.) nog nooit in de Brusselse rand gespeeld. De programmering moet altijd voorgelegd worden aan het gemeentebestuur, dat autonoom kan beslissen of een voorstelling al dan niet plaats kan vinden.'

'Comedians zijn als het jongetje dat zegt dat de koning geen kleren draagt. En dat kan eender welke koning zijn'

Williams: 'Satire ligt in Vlaanderen nog altijd moeilijk. Ik wil niet de zoveelste grap horen over het gewicht van Jean-Luc Dehaene, maar wel over zijn betrokkenheid bij het onderzoek naar zwart geld in het Europees voetbal, terwijl hij zelf alweer 22 miljoen opstrijkt. De boswachter die stroper wordt, dat is humor.'

Coucke: 'Humor mag blijkaar niet gevaarlijk zijn.'

Williams: 'Een kandidaat die opkomt voor een partij die het volgens de peilingen heel goed doet, heeft letterlijk tegen mij gezegd: "Als ik schepen van Cultuur word, kom jij hier niet meer binnen". Hij vond dat ik zijn partij belachelijk maakte op het podium.'

Coucke: 'In Herentals heeft iemand een klacht ingediend tegen

een affiche van Han solo, waar schijnlijk in de veronderstelling dat er echt een extreemrechtse comedian zou optreden. Op de presentatiedag van hetzelfde cultureel centrum zijn enkele ouders met kinderen kwaad weggelopen, ook omdat ze dachten dat ik het meende. Ze hebben een brief geschreven, waarna het onderwerp moest worden besproken in de gemeenteraad.'

Williams: 'Ik snap wel dat sommige mensen nog niet helemaal mee zijn met stand-upcomedy en bepaalde grappen niet begrijpen. Maar blijkaar mag je wel ongebreemd fulmineren tegen Joden en Marokkanen. Dat is in Engeland en Amerika ondenkbaar. Ik zag onlangs twee meisjes aan een bushalte die Alex Agnew imiteerden. Ze hadden duidelijk niet door dat Alex de racisten juist belachelijk wil maken, ze namen zijn grappen letterlijk.'

Coucke: 'Misschien is het ook wel een uitlaatklop. Toen ik voor *Reyers laat* op stap was met Filip Dewinter, met een camera erbij, gooiden sommige mensen al hun racistische oprispingen van de laatste zes jaar eruit. Niet fijn om te horen misschien maar intussen hebben ze wel hun frustraties uitgewerkt.'

Jij hebt geen problemen gehad met de VRT toen je in de aanloop naar de verkiezingen enkele filmpjes maakte voor 'Reyers laat'?

Coucke: 'Ik heb het voorstel zelf ingediend. Het leek me een goed idee om in plaats van kritische vragen te stellen met het tegenstrijkt. De boswachter die stroper wordt, dat is humor.'

Coucke: 'Humor mag blijkaar niet gevaarlijk zijn.'

Williams: 'Een kandidaat die opkomt voor een partij die het volgens de peilingen heel goed doet, heeft letterlijk tegen mij gezegd: "Als ik schepen van Cultuur word, kom jij hier niet meer binnen". Hij vond dat ik zijn partij belachelijk maakte op het podium.'

Coucke: 'In Herentals heeft iemand een klacht ingediend tegen

'Amerikaanse satire vinden we fantastisch, maar als je zoiets hier doet, gaat je kop eraf, omdat onze politici zo rancuneus zijn en omdat de tv-makers geen lef hebben.' © Dieter Telemans

karikatuur, en die heb ik een beetje in de verf gezet.'

Dus dit was eerder een project naar de persoon Han Coucke dan van de comedian Coucke.

Coucke: 'Ik wilde zeker geen grappen maken. Maar soms gebeuren er wel grappige dingen. Op stap met Jan Peumans en de scoutsgroep van de N-VA in Riemst.'

Hoe moeilijk was het om in die partijpolitieke typetjes te kruipen?

Coucke: 'Ik bleef grotendeels mezelf, en trok gepaste kleren aan. Voor de N-VA'er heb ik mijn haar plat gelegd. Emotioneel was dat een vrij onzekere mens, zoals de meeste verkozenen van die partij. De man van CD&V was in de eerste plaats serieus en hij wilde de mensen ook altijd serieus nemen. Zeer irritant eigenlijk.'

Zijn comedians per definitie politiek geïnteresseerd?

Williams: 'Voor mij is het een evidentie. Ofwel ben je een absurdist, zoals Kamagurka, Wim Helsen en Gunter Lamoot, en heb je geen boodschap. Ofwel heb je zoals ik een stiel geleerd en ben je in essentie een materialist. Een tafel is een tafel. Mijn leven wordt voor een groot deel bepaald door wat politici beslissen, dus maak ik daar ook grappen over. Ik maak geen politieke shows, maar ik moet er toch tien minuten over kunnen praten.'

Coucke: 'Ik ben een acteur, ik sta niet op het podium als mezelf, maar we zijn wel met hetzelfde bezig: het detecteren en in vraag stellen van de machtsstructuren. En ik leg de verantwoordelijkheid bij de mensen zelf: hoe ver ga je

mee? Wat denk je hiervan? Wat brengt mijn act bij u te weeg?'

Williams: 'Comedians zijn als het jongetje dat zegt dat de koning geen kleren draagt. En dat kan eender welke koning zijn. Ik heb zaterdag opgetreden voor de PvdA, een partij die veel migranten aantrekt, en ik ben begonnen met: "God bestaat niet. Je zou die tijd in de gebedshuizen beter spenderen om pamfletten uit te delen." Ik zag sommige mensen al angstig kijken. *For the record:* ik heb ook al opgetreden voor ACV, ABVV, VOKA en KWB. Als anarcho-syndicalist hoor ik thuis bij geen enkele partij of organisatie.'

Grappen over Bart De Wever liggen tegenwoordig moeilijk. Ik heb een paar voorstellingen gezien die stilvielen toen de comedian het waagde iets grappigs te zeggen

over hem.

Williams: 'In mijn avondshows waarschuw ik de mensen tegenwoordig dat er een politiek stuk aankomt en vraag ik dat ze zich ontspannen. Geen paniek, ik maak ze allemaal belachelijk. Ik weet dat Bart De Wever jullie grote leider is, de nieuwe profeet, en dat hij altijd gelijk heeft, maar dat gold ook voor Steve Stevaert en Yves Leterme. Wie nu een fan is van Bart De Wever vindt hem over twee jaar misschien een klootzak en zal zelfs ontkennen ooit op hem gestemd te hebben.'

Coucke: 'De huidige evolutie dwingt de andere partijen wel om zichzelf in vraag te stellen en opnieuw te definiëren. In dat opzicht is het overwicht van de N-VA misschien goed om die linkse onderstroom te versterken.'

Wat vonden jullie van de filmpjes die veel kandidaten en partijen hebben gemaakt voor deze verkiezingen?

Williams: 'Het toont in elk geval dat je tegenwoordig niemand nog de mond kunt snoeren. Als ik niet op de VRT mag komen, verspreid ik mijn grappen wel via tweets en filmpjes. Natuurlijk zijn sommige filmpjes dom en onnozel en grappig, maar ze getuigen ook van een grote vrijheid van meningsuiting.'

Coucke: 'Sommige van die mensen worden dankzij hun filmpje razend populair. Die rapper uit Deinze gaat er een hoop stemmen mee winnen. Ik verkies die amateuristische filmpjes ook boven de dure campagnes van sommige landelijk bekende politici, die rijken naar uitgekende marketingtechnieken.'

Wie wordt burgemeester

Patrick Janssens of Bart De Wever? (Antwerpen)

Williams: 'Tweedle Dee & Tweedle Dum. Ik zie geen enkel verschil tussen Bart Janssens en Patrick De Wever, buiten het hemd en de T-shirt. En omdat ik wil dat toch minstens één partij moet toezien op het bestuur vanuit de oppositie, ga ik voor de PvdA stemmen.'

Coucke: 'Volgens mij wordt Janssens sowieso burgemeester, ook als De Wever meer stemmen haalt.'

Daniël Termont of Siegfried Bracke? (Gent)

Williams: 'Termont tegen wie?'

Coucke: 'Bracke is de zwakste figuur van de N-VA. Ik dacht dat hij de media wel zou kunnen bespelen, na dertig jaar journalistiek, maar hij kan het gewoon niet. Komt op de markt Termont tegen en staat met zijn mond vol tanden. Kom aan gast! Bracke is zelfs te zelig om nog uit te lachen.'

Bart Somers of Marc Hendrickx? (Mechelen)

Coucke: 'Ik ben met Somers op pad geweest en ik heb de indruk dat hij goed bezig is.'

Williams: 'We gaan in elk geval een paar rampen beleven in gemeenten waar de N-VA de verkiezingen wint. Als je zo exponentieel groeit, moet je bijna elke fascist van Vlaams Belang binnenhalen om je lijst gevuld te krijgen.'

(km)